

ПРОБЛЕМИ ФІНАНСУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Проблемам фінансового забезпечення інвестиційної діяльності підприємств присвячено чимало праць відомих вчених, а саме роботи Барановського О.І., Безчасного Л.К., Василика О.Д., Воробйова Ю.М., Герасимчука М., Загороднього А., Кравченка В.І., Якубовського М.М та ін.

Метою даної публікації є визначення основних проблем фінансування інвестиційної діяльності на підприємствах України, а також розробка рекомендацій стосовно їхнього розв'язання.

Серед основних проблем фінансування інвестиційної діяльності в Україні основне місце займає нерозвиненість чи недосконалість функціонування таких сучасних інструментів:

- 1) банківського кредитування;
- 2) страхових послуг;
- 3) венчурного фінансування;
- 4) участі в інвестиційних фондах тощо.

В умовах інфляції та спричиненої фінансовою кризою неплатоспроможності багатьох підприємств комерційні банки утримуються від видачі кредитів на строк вище трьох місяців, якого не вистачить для реалізації переважної більшості інвестиційних проектів.

Проблемним на сьогоднішній день залишається залучення довгострокових кредитів банківських установ, що зумовлено високим ступенем ризику вітчизняних інвестиційних проектів, а також слабкістю ресурсної бази вітчизняних банків. Також ситуація ускладнюється відсутністю в Україні спеціалізованих інвестиційних банків.

Лише незначна частка підприємств користується послугами страхових компаній, маючи сумніви стосовно надійності та ефективності таких добровільних видів страхування як страхування кредитів, страхування інвестицій чи страхування фінансових ризиків через нерозвиненість страхового ринку в Україні [1].

У більшості розвинутих країн світу для фінансування інвестиційної діяльності підприємств використовується венчурний капітал у той час, як в Україні даний механізм залишається на початковому етапі впровадження, не маючи навіть достатнього законодавчого підґрунтя.

На міжнародному фінансовому ринку активно діють й інвестиційні фонди, капітал яких є одним із широко використовуваних у світі джерел фінансування інвестиційного розвитку підприємств. В Україні з 1998 року функціонує інвестиційний фонд EVU Management Ltd., створений з метою досягнення довгострокового приросту капіталу, інвестованого в диверсифікований портфель компаній, які працюють в Україні [2].

Негативним чинником у формуванні портфеля фінансових ресурсів для фінансування реалізації інвестиційних проектів є відсутність фіскальних стимулів з боку держави, на сьогоднішній день в Україні не застосовуються податкові стимули, які успішно функціонують у багатьох країнах, зокрема інвестиційний кредит, інноваційна знижка, податкові канікули тощо.

Фінансування інвестиційних проектів за допомогою залучених коштів ускладнюється нерозвиненістю вітчизняного ринку цінних паперів, що ускладнює обіг капіталів та знижує привабливість вітчизняних інвестиційних проектів в очах іноземних інвесторів [3].

Для вирішення наявних проблем необхідно здійснити наступні кроки:

1) на рівні держави:

- стимулювати комерційні банки, наприклад, шляхом вигідного рефінансування при наданні пільгових кредитів підприємствам для реалізації інвестиційних проектів;

- включити в пріоритетні напрямки державної політики заходи зі здешевлення кредитних ресурсів для здійснення інвестиційних проєктів;
- стимулювання створення спеціалізованих інвестиційних банків;
- висвітлити основні положення венчурного фінансування в Україні шляхом прийняття відповідного нормативно-правового акту;
- сприяння створенню інвестиційних фондів тощо.

2) на рівні підприємства:

- максимально використовувати послуги, представлені на сучасному фінансовому ринку, включаючи використання капіталу венчурних й інвестиційних фондів, ф'ючерсних контрактів, ефективне реінвестування, банківське кредитування, операції з цінними паперами тощо;
- розширити сферу застосування різноманітних форм кредитування, включаючи лізинг, факторинг та інші сучасні форми фінансування в практиці підприємств та ін.;
- розробити концепцію управління інвестиційним розвитком підприємства;
- вдосконалити механізм стратегічного планування діяльності та формування фінансово-інвестиційної стратегії та ін..

Таким чином, існує багато проблем пов'язаних із залучення фінансових ресурсів для фінансування інвестиційних проєктів на підприємствах України, це є комплексною проблемою, у вирішенні якої мають бути задіяні всі економічні суб'єкти.

Список літератури:

1. Закон України «Про страхування» № 85/96-ВР від 08.03.1996 р. зі змін. і доп. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://portal.rada.gov.ua/>
2. Матеріали сайту інвестиційного фонду EVU. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.evu.kiev.ua>
3. Турянська М.М. Інвестиційні джерела. – Донецьк: Юго-Восток, 2004. – 317с.